



Waterschap
Rivierenland

Landschapsplan Ophemert

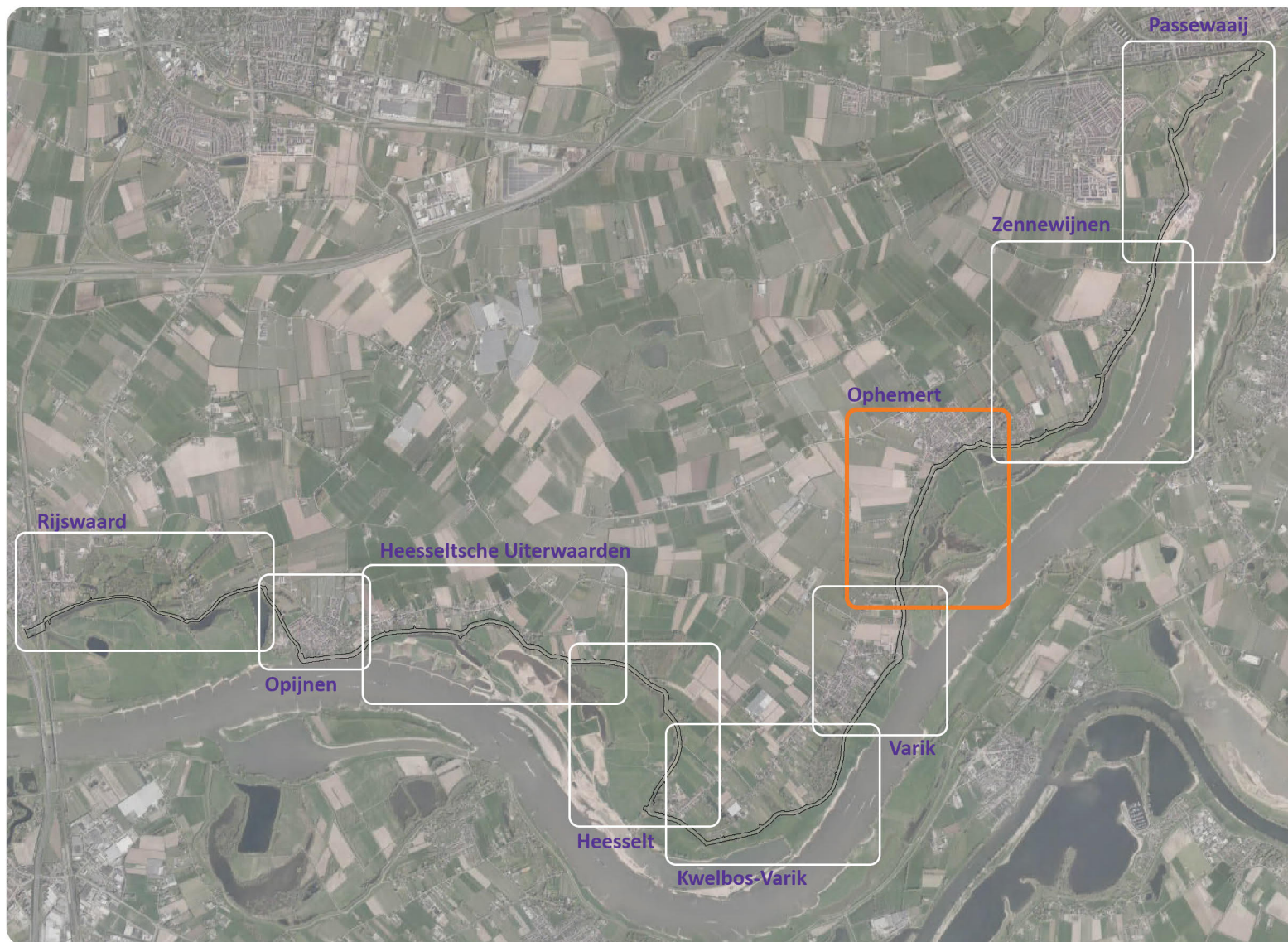
Vergunningenontwerp Dijkversterking Tiel - Waardenburg

sterke dijken
schoon water



Inhoudsopgave

Inleiding	5
Huidige situatie	9
Dijkversterking	15
Landschapsplan	19
Deeluitwerking 1	23
Deeluitwerking 2	33
Deeluitwerking 3	45
Deeluitwerking 4	51
Deeluitwerking 5	55
Deeluitwerking 6	59
Deeluitwerking 7	61
Deeluitwerking 8	63
Colofon	65



Overzicht deelgebieden dijkversterking Tiel-Waardenburg

Inleiding

In een rivierdelta is het werken aan waterveiligheid nooit af. Waterkeringen worden getoetst of zij aan de veiligheidsnormen voldoen. Ook de dijk tussen Tiel en Waardenburg. De toetsing toont aan dat deze op meerdere mechanismen faalt. De dijk is 'afgekeurd' en moet versterkt worden. Bij het versterken van de dijk wordt ook rekening gehouden met de omgeving. De dijk wordt goed in het landschap ingepast*. Het landschapsplan geeft daar richting aan.

Doel en status

Het landschapsplan is een product van de planuitwerkingsfase. In deze fase is het ontwerp van het voorkeursalternatief (VKA) uit de verkenningsfase uitgewerkt naar een Vergunningenontwerp (VO). Dat vormt de basis voor het Projectplan Waterwet (PPWW).

Het landschapsplan geeft de onderbouwing voor de wijze waarop de inpassing van het VO plaatsvindt binnen de ruimtelijke kenmerken en karakteristieken van het gebied. Dit is uitgewerkt in een plek-specifiek ontwerp. Het ontwerp in dit landschapsplan maakt de gewenste uitstraling en inrichting van de dijk, en door de dijkversterking geraakte gebieden, concreet.

Het landschapsplan vormt het esthetisch kader voor de verdere uitwerking van de inrichting van de dijk in het Uitvoeringsontwerp (UO). Daarbij dient het landschapsplan niet alleen als kader, maar ook als inspiratiebron voor een goede inpassing van de dijk in de realisatiefase.

Context

Voor alle 9 deelgebieden van de dijkversterking Tiel-Waardenburg is een landschapsplan gemaakt. Daarboven hangt het integrale landschapsplan, dat de toelichting geeft over de continuïteit en samenhang van de gehele dijkversterking.

Het landschapsplan Ophemert is onderdeel van een reeks van planproducten dat hoort bij het PPWW. Van belang om

hier te noemen is het Ontwerprapport Ophemert. Daarin zijn de afwegingen en keuzes in het integrale ontwerpproces van VKA naar VO onderbouwd en vastgelegd. Het maakt duidelijk op welke manier de dijk versterkt wordt en waarom. Het landschapsplan beschrijft de inpassing op basis van de in het ontwerprapport gemaakte keuzes.

De hele dijkversterking is ingepast volgens de principes van het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' (WSRL, september 2019). Het handboek heeft als doel ruimtelijke samenhang te creëren langs het hele traject van dijkversterking en doet dit door een eenduidige aanpak van standaardsituaties. Deze zijn vastgelegd in principes. Inpassing is uiteindelijk maatwerk en plekspecifiek. In het landschapsplan zijn de principes toegespitst naar de lokale situaties en waarden.

** Een belangrijke voorwaarde voor de dijkversterking Tiel- Waardenburg is een goede inpassing in de omgeving. Als basis hiervoor is het 'Ruimtelijke Kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg' (Bosch Slabbers Landschapsarchitecten, augustus 2016) opgesteld. Het 'Ruimtelijke Kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg' (RKK) geeft in H7.3 aan hoe de ruimtelijke kwaliteit moet worden geborgd. Eén van de onderdelen van het proces van borging is het opstellen van een landschapsplan. In het landschapsplan vindt de basis in H6 'uitwerking deelgebieden' van het RKK en de ontwerpprincipes uit het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' dat is opgesteld op basis van de 3 leidende principes uit het RKK; de dijk als herkenbaar element: eenheid en verscheidenheid, het gevarieerde landschap van de dijkzone is behouden en versterkt en 'raakt' de dijk, de dijk als as voor ontwikkeling.*

Voor de inrichting van de weg en de rust – en uitkijkpunten gelden de principes van de ‘Gastvrije Waaldijk’ (GVWD). De GVWD beoogt een eenduidige en attractieve weginrichting op de noordelijke Waaldijk van Nijmegen tot Gorinchem. In dit landschapsplan worden daarvoor voorstellen gedaan, afgestemd op een afgegeven ambitieniveau voor de GVWD. Dit ambitieniveau is momenteel nog onderwerp van gesprek tussen betrokken (financierende) partijen. De beschreven inrichting van de GVWD kan daarom nog aan verandering onderhevig zijn.

Proces

Bij het opstellen van het integrale Vergunningenontwerp voor de dijkversterking Tiel-Waardenburg zijn landschappelijke inpassing en omgevingswaarden expliciet meegenomen in de ligging van de dijk, het verloop van de as, het profiel, de vormgeving en de aansluiting van de dijk met de omgeving.

Er is een omgevingsproces doorlopen met dijkgesprekken en bewonersavonden. De deelgebieden van het landschapsplan zijn in een aantal overlegmomenten getoond en van commentaar voorzien door de gemeenten West-Betuwe en Tiel en de Provincie Gelderland. De inbreng van deze afstemmingsmomenten is afgewogen en, wanneer mogelijk, meegenomen in het landschapsplan.

Het landschapsplan toont het wenselijke eindbeeld. Aan dit eindbeeld wordt in de navolgende periode verder gewerkt. Het proces van afstemming met de omgeving en de verfijning van het plan zal ook doorgaan. Denk daarbij vooral aan afstemming voor het medegebruik van de binnenbermen.

Borging ruimtelijke kwaliteit in het vervolgproces

In de realisatiefase worden het Vergunningenontwerp (VO) en

het landschapsplan door een aannemer verder uitgewerkt in een Uitvoeringsontwerp (UO) met daarin gedetailleerde inrichtings- en beplantingsplannen. Het UO dient te voldoen aan de kaders, en passen binnen de gewenste uitwerkingsrichtingen, zoals ze in dit landschapsplan zijn gegeven. WSRL toetst het UO hierop, en grijpt in als dit niet past binnen de ambitie. Bij de toetsing door WSRL worden de landschapsarchitecten betrokken die het landschapsplan hebben opgesteld.

Leeswijzer

Het landschapsplan begint met de beschrijving van de huidige situatie van de dijk en de waarden van het landschap (H2). In hoofdstuk 3 wordt de hoofdlijn van de dijkversterking uit het Vergunningenontwerp toegelicht. Hoofdstuk 4 start met de inpassing van de dijkversterking voor het hele deelgebied Ophemert en werkt dit in meer detail uit in deeluitwerkingen. Daarin worden aan de hand van de landschapsplankaart de maatregelen en toegepaste principes uit het ‘Handboek’ plekgewijs beschreven en verbeeld.

Uitgangsdocumenten

De voornaamste documenten, gebruikt als input en vertrekpunt voor het opstellen van het landschapsplan, zijn:

- Ontwerprapport Ophemert (WSRL, juli 2020).
- Handboek ruimtelijk kwaliteitskader (WSRL, september 2019).
- Ruimtelijk kwaliteitskader dijkverbetering Tiel-Waardenburg (Bosch Slabbers Landschapsarchitecten, augustus 2016).
- Cultuurhistorische analyse deelgebieden dijkversterking Tiel-Waardenburg (RAAP-Rapport 3924, versie 2, juni 2019).
- De Gastvrije Waaldijk, een 80 kilometer lange Waalervaring (OKRA landschapsarchitecten, maart 2019).
- Gastvrije Waaldijk, Detailboek (OKRA landschapsarchitecten, februari 2020).



Huidige situatie dijk, schaal 1: 15.000

Huidige situatie

De dijk langs de Stiftsche Uiterwaarden is een luwe, landelijke dijk, besloten tussen groen en bebouwing. De mate en wijze van verbinding tussen dijk en omgeving wisselt. Dit heeft sterke invloed op het karakter en de beleving van de dijk.

De dijk

De dijk heeft een licht bochtig verloop. Het is een kronkelwaarddijk die terug is gelegd (inlaag) en enigszins ruim en loom in de omgeving ligt. Over de hele dijk is een onderverdeling te vinden met verschillende ruimtelijke kenmerken die zijn ontstaan in samenhang met het (agrarische) gebruik van de omgeving en in mindere mate met de sturende kracht van de Waal.

De dijk is smal met veelal een steil binnentalud. Het buitentalud is ter hoogte van het dorp kort vanwege de aanwezigheid van overtuinen. De dijk wordt daardoor als minder hoog ervaren. De overtuinen liggen tot aan de stoep van de Molenstraat.

Tussen de Molenstraat en de Dijkstraat heeft de dijk een binnenberm, met daarop de doorgaande weg. Op basis van de hoogteligging van het Dijkhuis (Waalbandijk 33), de Kapelhof (Waalbandijk 27) en oud kaartmateriaal, kan ervan uit worden gegaan dat de binnenberm een oude dijkhoogte is geweest. De dijk wordt hier vanaf de kruin ook als minder hoog ervaren en de aansluiting op het dorp is minder direct.

Tussen de Dijkstraat en de Achterstraat heeft de dijk een korte hoge buitenberm. Tussen de dijk en de Benedenweg ligt een hoge binnenberm. Dit zorgt voor een grover dijkprofiel waarbij de aansluiting op het buitendijkse en binnendijkse landschap met een tussenstap als minder direct wordt ervaren.

De omgeving

De Stiftsche Uiterwaarden zijn gevarieerd en zijn op te delen in zones. Tussen de Kil en de dijk ligt oudhoevig land. De dijk is hier ooit teruggelegd. De Overtuinen zijn onderdeel van het oudhoevig land en door de beperkte invloed van de rivier niet afgekald. Tussen de Dijkstraat en de Achterweg liggen buitendijks aan de dijkteen restanten van afgetiggelde laagtes (dijkputten).

In de huidige situatie is de verkavelingsstructuur door de afgravingen van grondstoffen nauwelijks meer herkenbaar. Nu liggen er diepe winputten met een groene zoom. De structuur van de kil is wel herkenbaar aanwezig. Tussen de kil en de zomerkade liggen voornamelijk graslanden. Het westelijke deel is vergraven en omgevormd naar natuurgebied en meer besloten vanwege de opgaande beplanting. In het zuidwesten, buiten de zomerkade, liggen restanten van de voormalige verloop de Waal die bij de normalisering zijn ontstaan. Deze jongere 'killen' zijn omgevormd en deels vergraven en natuurlijk ingericht. De zomerkade sluit aan op de stoep van de Achterstraat.

Tussen de stoep van de Goossen Janssenstraat en de stoep van de Molenstraat is de dijk sterk verbonden met de overtuinen. Deze buitendijkse gronden zijn hoog gelegen en in kleinschalig agrarisch gebruik. Het dorp ligt hier met de rug naar de dijk, de tuinen liggen direct aan de dijkteen. Hier en daar zijn dijkopgangen voor voetgangers en fietsers die voor een verbinding zorgen.



Locatieaanduiding foto's



1 Overtuinen



4 Toegang tot de Stiftsche uiterwaarden



2 Huizen aan de voet van de dijk



5 Fietspad op kruin van dijk, doorgaande weg op binnenberm



3 Restaurant 'Het Dijkhuis'



6 Uiterwaarden in de richting van Varik



Huidige waarden, schaal 1: 15.000

Vanaf de Molenstraat tot aan de stoep van de Dijkstraat (fiets en voetgangers), staan enkele huizen aan de dijk georiënteerd en ontsloten. De verbinding met de dijk wordt onderbroken omdat de weg hier van de kruin af is gehaald. De weg ligt hier onder aan de dijk en een fietspad gaat over de kruin. Een aantal trappen en de dijkopgang bij de Kapelstraat geven toegang aan de kruin.

De dijk tussen de stoep van de Dijkstraat tot aan de stoep van de Achterstraat (Varik) is vrij eenvormig. Bij de Achterstraat is de toenemende invloed van de Waal te zien door het meer slingerende dijkverloop. De oriëntatie en aansluiting van de bebouwing aan de dijk wisselt. Tot aan de stoep van de Uilenburgsestraat staan de huizen en tuinen met de rug aan de dijk en worden ontsloten vanaf de parallel lopende Akkersestraat. De andere huizen zijn georiënteerd op de dijk, waarbij de Benedenweg vanaf de Achterstraat een groot aantal huizen ontsluit, waarbij de directe verbinding met het dijktaalud en de dijk onderbroken is.

Kernopgave landschappelijke inpassing dijkversterking:

- inzetten op de continuïteit van het dijkprofiel en de samenhang van de dijk langs de Stiftsche Uiterwaarden;
- behouden bochtige dijktrace van een kronkelwaarddijk bij Ophemert;
- herkenbaar maken relatie tussen dorp, dijk en uiterwaarden door de onderlinge verbinding te verstevigen en het dorp visueel dicht op dijk te laten aansluiten en (recreatieve) verbindingen te maken bij Dijkstraat, Kapelstraat, Dorpsstraat en Goossen Janssenstraat;
- samenhangende verbinding dijk en bermen met het aanliggend landschap tussen de Dijkstraat en de Achterstraat;
- behouden van buitendijkse waarden: afgetiggeelde laagtes en overtuinen.



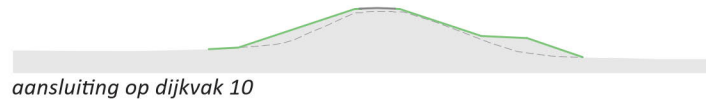
Legenda

- Binnenwaartse versterking
- Buitenwaartse asverschuiving
- Ruimtebesparende oplossing

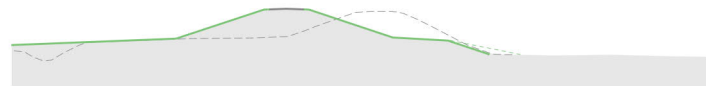
Principes dijkversterking, schaal 1: 10.000

Dijkversterking

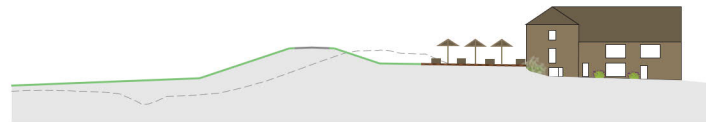
De dijk in dit deelgebied wordt buitenwaarts in grond met een binnenberm versterkt. De aansluiting op dijkvak 10 is een overgang naar een binnenwaartse versterking in grond. De aansluiting op dijkvak 16 is een overgang naar een binnenwaartse versterking in grond. Het talud van de dijk wordt met een helling van 1:3 aangelegd.



aansluiting op dijkvak 10



dijkvak 11



dijkvak 12

Aansluiting op dijkvak 10

In dijkvak 10 blijft de as van de dijk ongeveer op de huidige locatie liggen. In dijkvak 11 schuift de as van de dijk ver buitenwaarts. De overgang wordt vloeiend ingepast in samenhang met de stoep Goossen Janssenstraat en de binnen- en buitendijkse waarden.

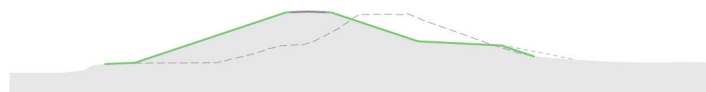
Dijkvak 11 (TG058+25 – TG062+50)

Hier is ruimte voor een buitenwaartse asverschuiving waarbij een binnenberm van 7 meter wordt gerealiseerd. De dijk wordt vanaf de huidige binnenteen opgebouwd. De huidige dijk wordt afgegraven.

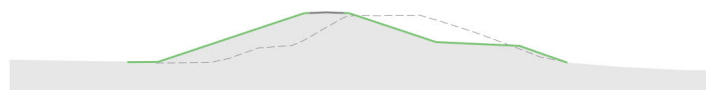
Dijkvak 12 (TG062+50 – TG067+10)

Dijkvak 12 krijgt een buitenwaartse asverschuiving waarbij een binnenberm van 12 meter wordt gerealiseerd. De dijk wordt vanaf de huidige binnenteen opgebouwd. Het huidige grondlichaam (waar nu de rijbaan overheen loopt) wordt hierbij niet afgegraven. De binnenberm heeft daardoor een overhoogte.

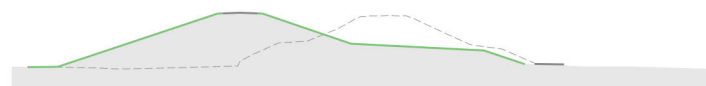
Dijkvak	Start	Eind	Hoofdprincipe	Bermbreedte	Insteek berm t.o.v. kruinhoogte	Ontwerphoogte	Binnentalud	Buitentalud
11	TG058+25	TG062+50	Asbu	7	1/3	0,35	verflauwen 1:3	verflauwen 1:3
12	TG062+50	TG067+10	Asbu	12	aansluiten op huizen	0,25	verflauwen 1:3	verflauwen 1:3
13	TG067+10	TG072+50	Asbu	11	3/8	0,25	verflauwen 1:3	verflauwen 1:3
14	TG072+50	TG075+25	Asbu	11	2/5	0,30	verflauwen 1:3	verflauwen 1:3
15	TG075+25	TG080	Asbu	11	3/7	0,30	verflauwen 1:3	verflauwen 1:3



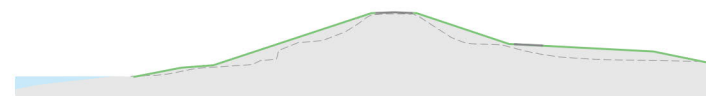
dijkvak 13



dijkvak 14



dijkvak 15



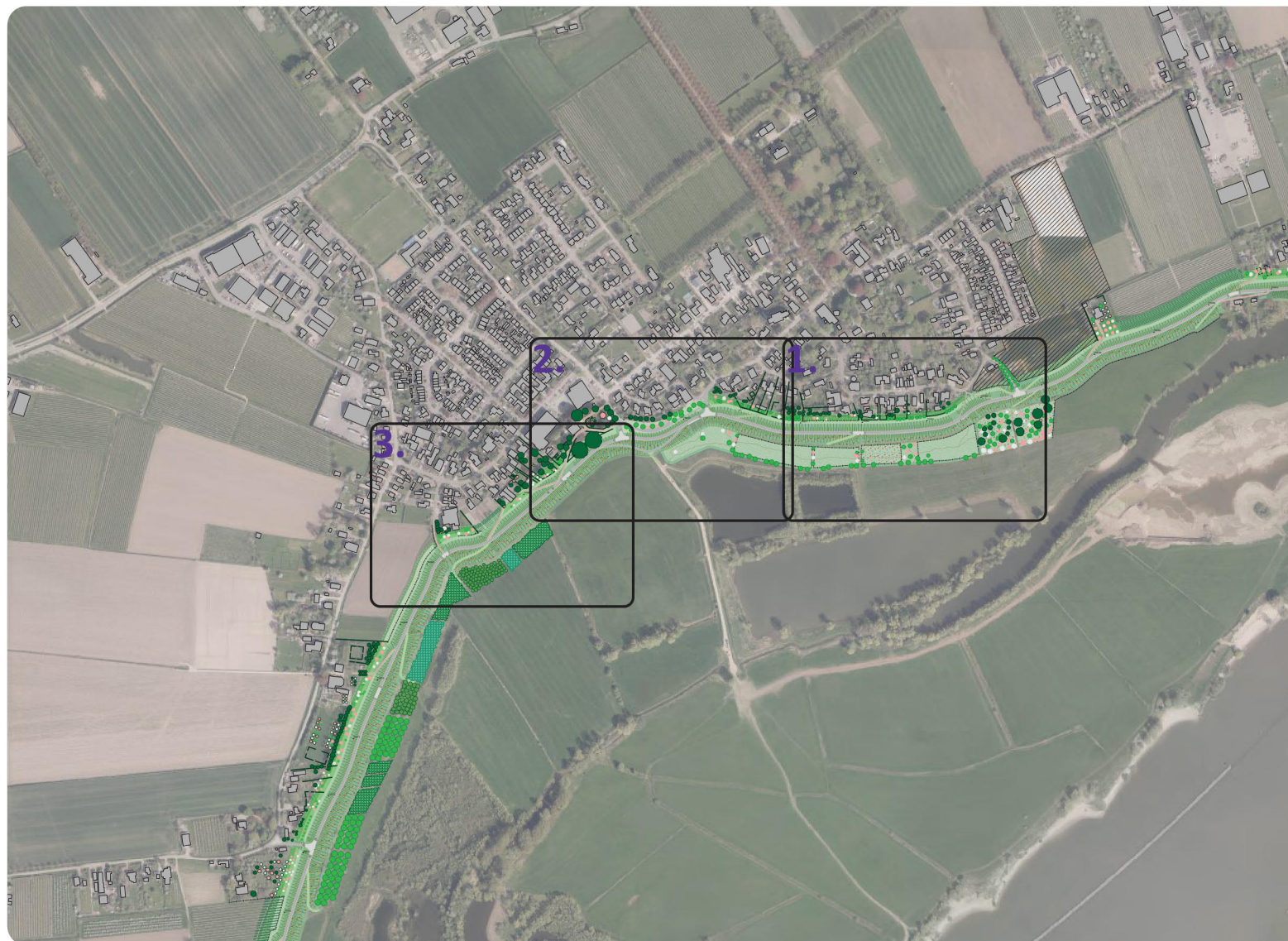
aansluiting op dijkvak 16

Dijkvak 13, 14 en 15 (TG067+10 – TG080)

Hier is ruimte voor een buitenwaartse asverschuiving waarbij een binnenberm van 11 meter wordt gerealiseerd. Om de stabiliteit van de waterkering te borgen is de insteekhoogte van de binnenberm hoger dan 1/3e van de kruinhoogte. De dijk wordt vanaf de huidige binnenteen opgebouwd. De huidige dijk wordt afgegraven.

Aansluiting op dijkvak 16

In dijkvak 15 schuift de as van de dijk ver buitenwaarts. In dijkvak 16 blijft de as van de dijk ongeveer op de huidige locatie liggen. De overgang wordt vloeiend ingepast in samenhang met de stoep Achterstraat en de binnen- en buitendijkse waarden.



Landschapsplan Ophemert, schaal 1: 10.000

Legenda

De dijk

- weg op de dijk
- talud van de dijk
- berm
- talud van de berm
- beheerstrook
- Optie 1:5 talud
- steenbekleding
- dijkwoning

Ontsluiting en verkeer

- beheeroprit in gras
- oprit woon- of bedrijfskavel
- dijktrap
- verhard pad
- struipad
- fietspad
- verkeersplateau

Medegebruik

- agrarisch (weide of akker)
- tuin
- productieboomgaard
- woningbouwlocatie
- compensatie Ooibos

Groen

- bestaande boom
- nieuwe boom
- bestaande boomgaard
- nieuwe boomgaard
- bloem- en kruidenrijk mengsel
- zachte overgang kil
- ruigte
- grienden

Terreininrichting

- Waaltribune
- uitzichtpunt
- parkeren
- zitbank
- kunstwerk zijde kunst
- terreinafschieding
- bestaande watergang
- te verleggen watergang

Landschapsplan

In dit deelgebied wordt de dijk buitenwaarts versterkt. Het huidige dijkverloop met zowel de markante bochten als lichte slingers wordt aangehouden en eventueel verder geaccentueerd door de nieuwe dijk-as.

De inrichting en het medegebruik van de binnenberm zorgen ervoor dat de dijk en het dorp ruimtelijk sterk worden verweven. Te denken valt aan paden, dijktrappen, dijkopgangen, tuinen, en opgaand groen. De mate waarin dit openbaar of juist particulier is moet nog nader worden uitgewerkt met de bewoners. Vooruitlopend op deze uitwerking is in het landschapsplan uitgegaan van een grotendeels particuliere invulling. Dit geldt ook voor het zuidelijke (landschappelijke) deel van het deelgebied tussen de Dijkstraat en de Benedenweg. In beide gevallen worden de huizen met het gezicht en ontsluiting naar de dijk actiever verbonden met tuinen op de binnenberm.

Bij de versterking buitenwaarts worden de overtuinen geraakt. Deze oppervlakte aan overtuin en bijbehorend groen wordt gecompenseerd, bij voorkeur in de breedte. Ook worden verbindingen tussen dijk en de overtuinen naar de Stifische Uiterwaarden toegevoegd om het uitloopegebied te vergroten en de relatie tussen Ophemert en Stifische Uiterwaarden te versterken. Dit in samenhang met de voltooiing van de concessies en de afwerking en inrichting van de winputten in de uiterwaarden.

Voorbij de stoep van de Goossen Janssenstraat vindt de overgang naar een buitenwaartse dijkversterking plaats. De veranderende slinger in de dijk moet in nauwe samenhang met de dijkopgang voor langzaam verkeer, de voormalige kerk en begraafplaats, het opgaande groen aan de buitenteen, de overtuinen, de toegang naar de Stifische Uiterwaarden en de woningbouw met tuinen, ontworpen worden tot een betekenisvolle plek.

De stoepen van de Molenstraat en de Kapelstraat worden haaks op de dijk aangesloten. Hiertussen wordt de binnenberm openbaar ingericht waarbij de verbinding tussen dorp en dijk maximaal tot zijn recht komt. In overleg met restaurant 'Dijkhuis' wordt het terras vergroot. Op de binnenberm komt een groen ingerichte parkeergelegenheid. Een pad voor langzaam verkeer voor de ontsluiting van de verschillende huizen aan de dijk verbindt de stoepen onderlangs. Dijktrappen en een Waaltribune (Gastvrije Waaldijk) maken de verbinding naar de uiterwaarden. De op- en afrit naar de uiterwaarden wordt met een dubbele vleugelstoep zo vormgegeven dat het zwaar verkeer veilig over de dijk wordt verspreid en conflicten met de dorpstoepen worden voorkomen.

De stoep van de Dijkstraat (langzaam verkeer) wordt haaks op de dijk aangesloten en met een dijktrap in het buitentalud verbonden met de uiterwaarden. Op deze plek wordt een rustpunt op de dijk aangebracht.

Aan de buitenteen worden voormalige verlandde en met bomen beplante afgetiggelde laagtes (dijkputten) herstelt. Deze zone aan de dijkvoet bestaat uit bos, geriefhout of uit waterpartijen, zodat een afwisselend beeld ontstaat met doorzichten naar de uiterwaarden.

Bij de Benedenweg worden de binnenberm en dijk vanaf de huidige teen opgebouwd. De binnenberm krijgt een landschappelijke inrichting geïnspireerd op het aanliggende landschap.



Legenda

De dijk

- weg op de dijk
- talud van de dijk
- berm
- talud van de berm
- beheerstrook
- Optie 1:5 talud
- steenbekleding
- dijkwoning

Ontsluiting en verkeer

- beheeroprit in gras
- oprit woon- of bedrijfskavel
- dijktrap
- verhard pad
- struipad
- fietspad
- verkeersplateau

Medegebruik

- agrarisch (weide of akker)
- tuin
- productieboomgaard
- woningbouwlocatie
- compensatie Ooibos

Groen

- bestaande boom
- nieuwe boom
- bestaande boomgaard
- nieuwe boomgaard
- bloem- en kruidenrijk mengsel
- zachte overgang kil
- ruigte
- grienden

Terreininrichting

- Waaltribune
- uitzichtpunt
- parkeren
- zitbank
- kunstwerk zijde kunst
- terreinafschieding
- bestaande watergang
- te verleggen watergang

Landschapsplan Ophemert, schaal 1: 10.000

Beheerstroken

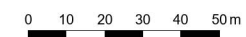
De binnenbermen zijn voorzien van een beheerstrook van 5 meter breed. Buitendijks kan overal worden voorzien in een beheerstrook van 4 meter.

Deeluitwerkingen

De inpassing wordt nader toegelicht volgens de hiernaast weergegeven deeluitwerkingen. In de deeluitwerkingen wordt aangegeven welke principes uit het 'Handboek ruimtelijk kwaliteitskader' (WSRL, september 2019) zijn toegepast en hoe deze specifiek zijn gemaakt voor die plek.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000

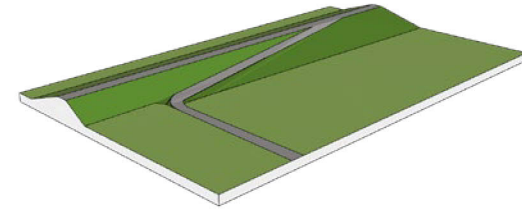


Landschapsplan - deelopwerking 1

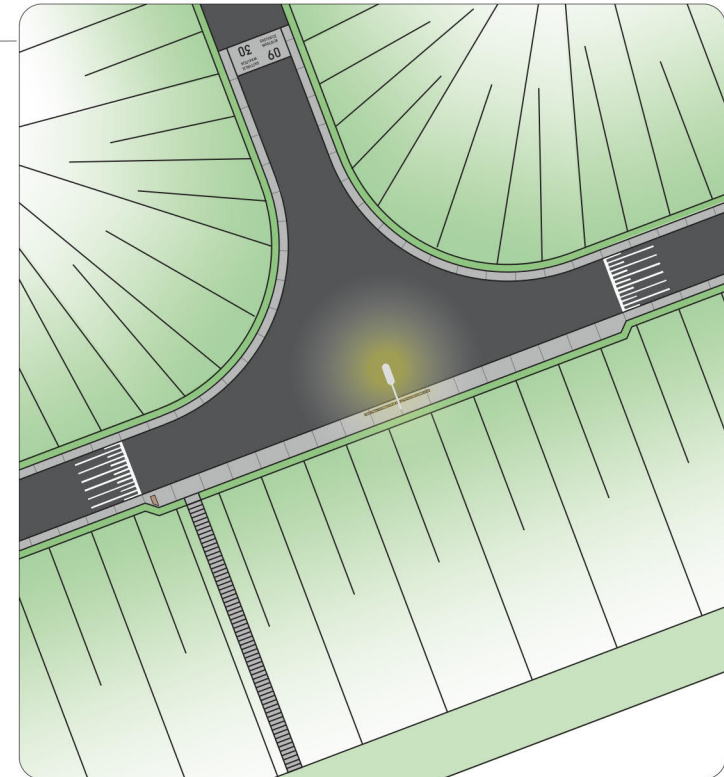
De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen. De recreatieve toegang tot de uiterwaard wordt tevens herkenbaar en toegankelijk door het aanbrengen van een Waalzuil, een dijktrap, en verbreding van de Waalband (1.2m) volgens de principes van Gasvrije Waaldijk.

De dijk wordt hoger. Dit heeft effect op de helling van de stoep van de Goossen Janssenstraat. De kruin van de dijk wordt minimaal naar buiten geplaatst om het raken van de buitendijkse boomgaard met oude noten- en fruitbomen te beperken. De boomgaard is een waardevol cultuurhistorisch element met hoge natuurwaarden. Daarom wordt de stoep naar een helling van 14% verflauwd, door het talud binnendijs te verlengen en het grondlichaam uit te breiden. De bomen (essen) moeten voor deze aanpassing verwijderd worden. Daarvoor worden nieuwe essen aangeplant langs de gehele stoep, tot aan de woning Goossen Janssenstraat 14.

In de driehoek Goossen Janssenstraat – Waalbanddijk ligt een ontwikkellocatie voor de bouw van twee woningen. De tuinen van de nieuw te bouwen woningen komen te liggen op de binnenberm. De huizen blijven daarbij buiten het profiel van vrije ruimte (PVVR). De woningen zijn vanuit landschappelijk oogpunt bij voorkeur naar de dijk georiënteerd om verbinding tussen dijk en dorp te vergroten.



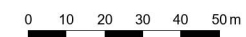
Toegang uiterwaard als enkele vleugelstoep met de stroom mee



Principedetail stoep Goossen Janssenstraat met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500



Landschapsplan, schaal 1: 2.000

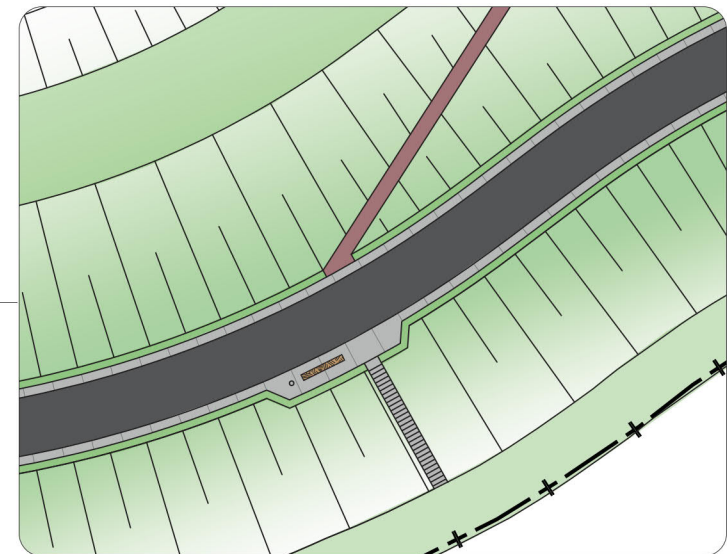


Tussen de Goossen Janssenstraat en de Molenstraat staan enkele bomen in de teen van de dijk. Deze bomen worden zo veel mogelijk behouden.

Binnendijs liggen op deze locatie de resten van een begraafplaats, onder de dijk liggen resten van een oude kerk verborgen en buitendijs ligt een cultuurhistorisch waardevolle boomgaard met natuurwaarden. Om de impact op deze waarden te beperken wordt het buitentalud versteild naar 1:2.5 en behoudt de dijk haar slingerende verloop.

De begraafplaats wordt hiermee mogelijk licht geraakt door de berm, met een maaiveldverhoging van ongeveer 1 meter. Door beperkte afgraving worden de resten van de kerk niet geraakt. De boomgaard wordt licht geraakt en wordt gecompenseerd.

De vleugelstoep voor fietsers en voetgangers wordt teruggebracht in gebakken klinkers. Om de impact op het ruimtegebruik te beperken wordt de helling niet aangepast aan de norm voor fietsers. Bij de westelijke vleugel wordt buitendijs een nieuwe dijktrap aangelegd om de verbinding tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden te vergroten. De dijktrap wordt voorzien van een bankje en een verbreding van de Waalband (1.8m). De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

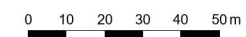


Detail rust- en uitzichtpunt met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500

Met het naar buiten plaatsen van de dijk wordt een boomgaard met oude noten- en fruitbomen geraakt. De boomgaard is (samen met de overtuinen) een waardevol cultuurhistorisch element in het landschap en leefgebied van onder meer een steenuil. Het areaal boomgaard en het aantal bomen dat verloren gaat wordt in overleg met de grondeigenaren ten zuiden en oosten van het huidige gebied gecompenseerd. De gaard wordt ingericht met identieke soorten zoals momenteel aanwezig. Om het leefgebied van de steenuil en andere dieren te verbeteren worden tevens hagen, takkenrillen, nestkasten en hogere palen (rustplekken voor uilen) aangelegd.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



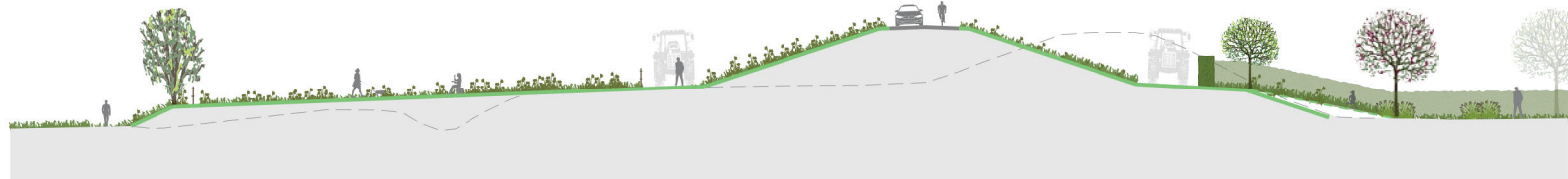
Met het naar buiten plaatsen van de dijk worden de overtuinen geraakt. De overtuinen zijn (samen met de boomgaard) een waardevol cultuurhistorisch element in het landschap. Het areaal overtuinen en het aantal bomen dat verloren gaat wordt in overleg met de grondeigenaars ten zuiden en westen van het huidige gebied gecompenseerd.

Met het verplaatsen van de overtuinen ontstaan kansen om de functionele inrichting van het gebied te verbeteren. In overleg met de eigenaars bieden de nieuwe overtuinen plek voor natuur, publieke functies (trapveldje, hondenuitlaat, struinpaden) en private functies (paardenweide, moestuin).

Bomen die verloren gaan door de dijkversterking en het ophogen van het huidige maaiveld ten behoeven van de aanleg van de hoger liggend overtuinen, worden in de nieuwe overtuinen gecompenseerd. Hiervoor worden identieke soorten zoals momenteel aanwezig toegepast. Fruit- en notenbomen in en aan de randen van de tuinen. Op de steile overgang tussen overtuinen en uitwaarden worden gebiedseigen soorten toegepast zoals (knot)wilg, populier en meidoorn.

De overtuinen worden een verbindend element tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden door een dooradering van struinpaden die aansluiten op de dijktrappen bij het Dijkhuis, Dorpsstraat en richting Goossen Janssenstraat.

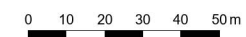
Door een specifieke inrichting dragen de overtuinen bij aan ecologische overcompensatie voor de gehele natuur langs de dijk. De tuinen worden voorzien van (fruit)bomen, hagen en takkenrillen. De steile overgang van tuinen naar uiterwaarden worden beplant met gebiedseigen bomen, struiken, struweel en ruigtevegetatie.



Profiel TG059+50 Buitendijks worden de overtuinen buitenwaarts gelegd, beheerstrook tussen (over)tuinen en dijk, tuinen op binnenberm, schaal 1: 500

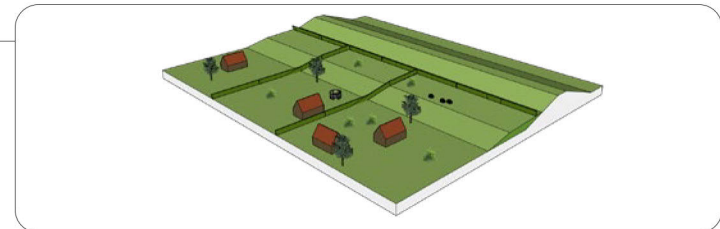


Landschapsplan, schaal 1: 2.000



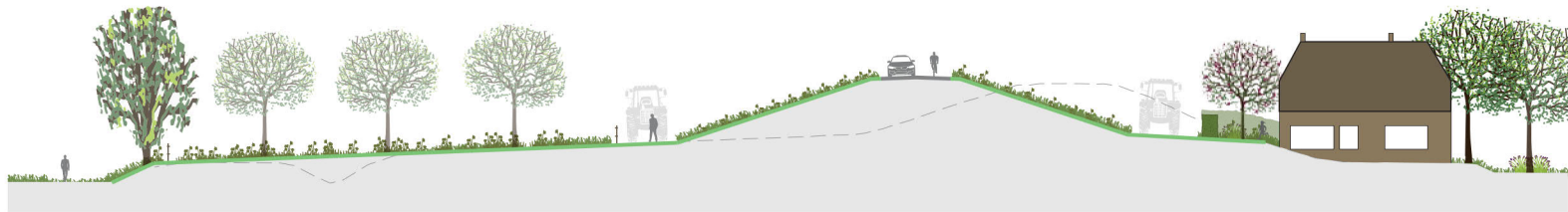
De dijk wordt vanaf de erfgrenzen naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en bewoningscluster verstevigd wordt. Als aanpalende eigenaren en gebruikers hun tuinen door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken in hun tuin, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De tuinen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen aan het afmaken en aanhelen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.

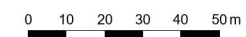
De woning van Waalbandijk 37 staat in de binnentee van de dijk. Het talud van de binnenberm wordt op gelijke hoogte als in de huidige situatie aangesloten op de woning.



Profiel TG060 Buitendijks worden de overtuinen buitenwaarts gelegd, de binnenberm sluit op gelijke hoogte als in de huidige situatie aan op woning Waalbandijk 37, beheerstrook tussen (over)tuinen en dijk, schaal 1: 500

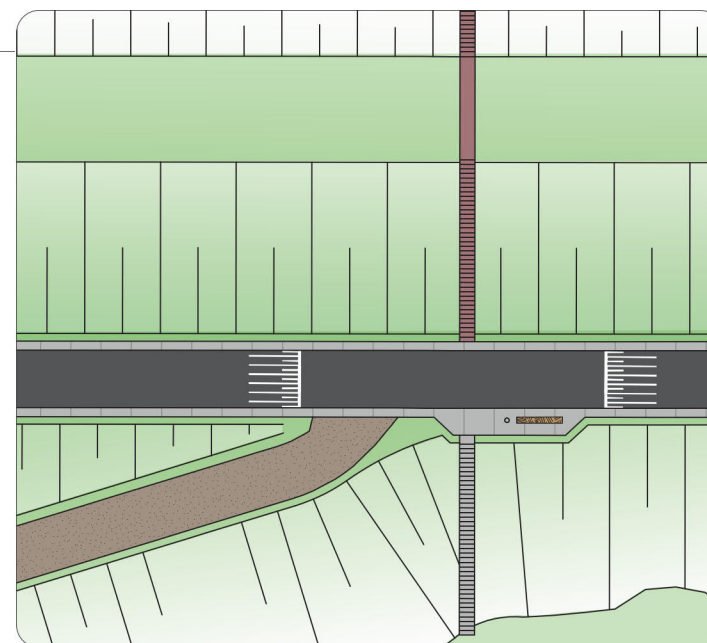


Landschapsplan, schaal 1: 2.000

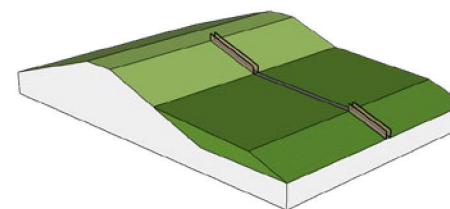


De binnendijkse dijktrap bij de Dorpsstraat wordt teruggebracht. Buitendijks wordt een nieuwe dijktrap aangelegd om de verbinding tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden te vergroten. De dijktrap wordt voorzien van een bankje en een verbreding van de Waalband (1.8m). De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

De locaties en het aantal toeritten naar de overtuinen zijn afhankelijk van de toekomstige inrichting van de overtuinen. Deze worden in overleg met de eigenaars nader bepaald. De toeritten wordt als vleugelstoepen met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.



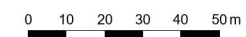
Detail rust- en uitzichtpunt met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500.



Binnendijkse dijktrap op binnenberm.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



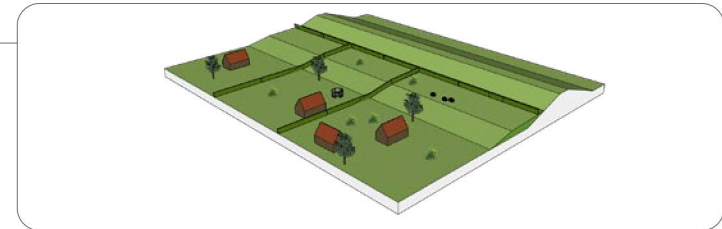
Landschapsplan - deeltuitwerking 2

De dijk wordt vanaf de erfgronden naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en bewoningscluster verstevigd wordt. Als aanpalende eigenaren en gebruikers hun tuinen door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken in hun tuin, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De tuinen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen aan het afmaken en aanhalen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.

Tussen de Goossen Janssenstraat en de Molenstraat staan enkele bomen in de teen van de dijk. Deze bomen worden zo veel mogelijk behouden.

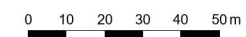
Het huidige graspad naar de achtertuin van Peperstraat 4 wordt zoals in de huidige situatie teruggebracht: het pad wordt als een vleugelstoep schuin over het binnentalud gelegd, met een breedte van ongeveer 2 meter.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000

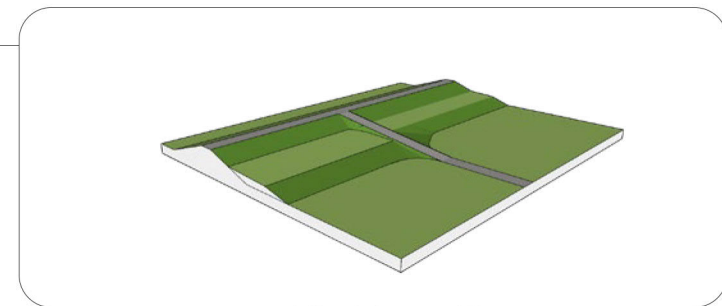


Het Dijkhuis is een oude dijkwoning aan een oude dijkhoogte. Het maaiveldniveau van de oude dijk blijft op niveau. Het Dijkhuis blijft op de dijk georiënteerd en de terreininrichting blijft behouden. In overleg met de eigenaar wordt het terras vergroot. Het Dijkhuis behoudt de toerit naar de laad- en losmogelijkheden en parkeerplaats aan de achterkant van het gebouw.



Profiel TG062+80 Buitendijks de overtuinen en de Waaltribune, binnendijks een wandelpad en het vergrote terras van het Dijkhuis, schaal 1: 500

De dijk wordt hoger en de as verschuift buitenwaarts. Om de bochtige dijk te behouden is het ongewenst de dijk nog verder naar buiten te leggen. De stoep van de Molenstraat wordt met huidige helling van 11% doorgetrokken naar de kruin van de dijk. Op de aansluiting van de stoep met de weg op de dijk wordt een plateau aangebracht om het verkeer te remmen. De oprit van het Dijkhuis wordt op de huidige maaiveldhoogte van de huidige T-splitsing aangesloten op de Molenstraat. Tevens wordt het hoogteverschil tussen de hoge berm bij het Dijkhuis en de lagere berm ten oosten van de Molenstraat opgevangen in het dijklichaam van de stoep.



Overgang tussen twee verschillende bermen bij een stoep

Met de dijkversterking en het verleggen van de weg naar de kruin van de dijk ontstaat een mogelijkheid de ruimtelijke en functionele inrichting van de ruimte tussen de huizen en de kruin van de dijk te verbeteren. Een integrale herinrichting zorgt voor een samenhangend dorpsgezicht aan de dijk en de Stijfsche Uiterwaarden. De binnenberm tussen de Molenstraat en de Kapelstraat blijft op de huidige maaiveldhoogte liggen en krijgt een parkachtige inrichting voor voetgangers, een vergroot terras bij het Dijkhuis en een goed ongerichte parkeerplaats in het groen.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



De oprit van Waalbandijk 31 is met de auto bereikbaar volgens het principe "auto te gast op voetgangersgebied". De voetgangerspaden worden hiervoor verbreed door gras verstevig met honingraadplaten.

De parkeerplaatsen worden verder van Waalbandijk 31 afgelegd. De groene buffer tussen de parkeerplaatsen en de achterkanten van de woningen aan de Dokter van der Koppelstraat wordt vergroot. Beide maatregelen komen ten goede aan de privacy van de bewoners. De rijbaan van de parkeerplaats loopt over de beheerstrook.

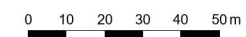
De rij notenbomen aan de achterkanten van de woningen aan de Dokter van der Koppelstraat blijft behouden.

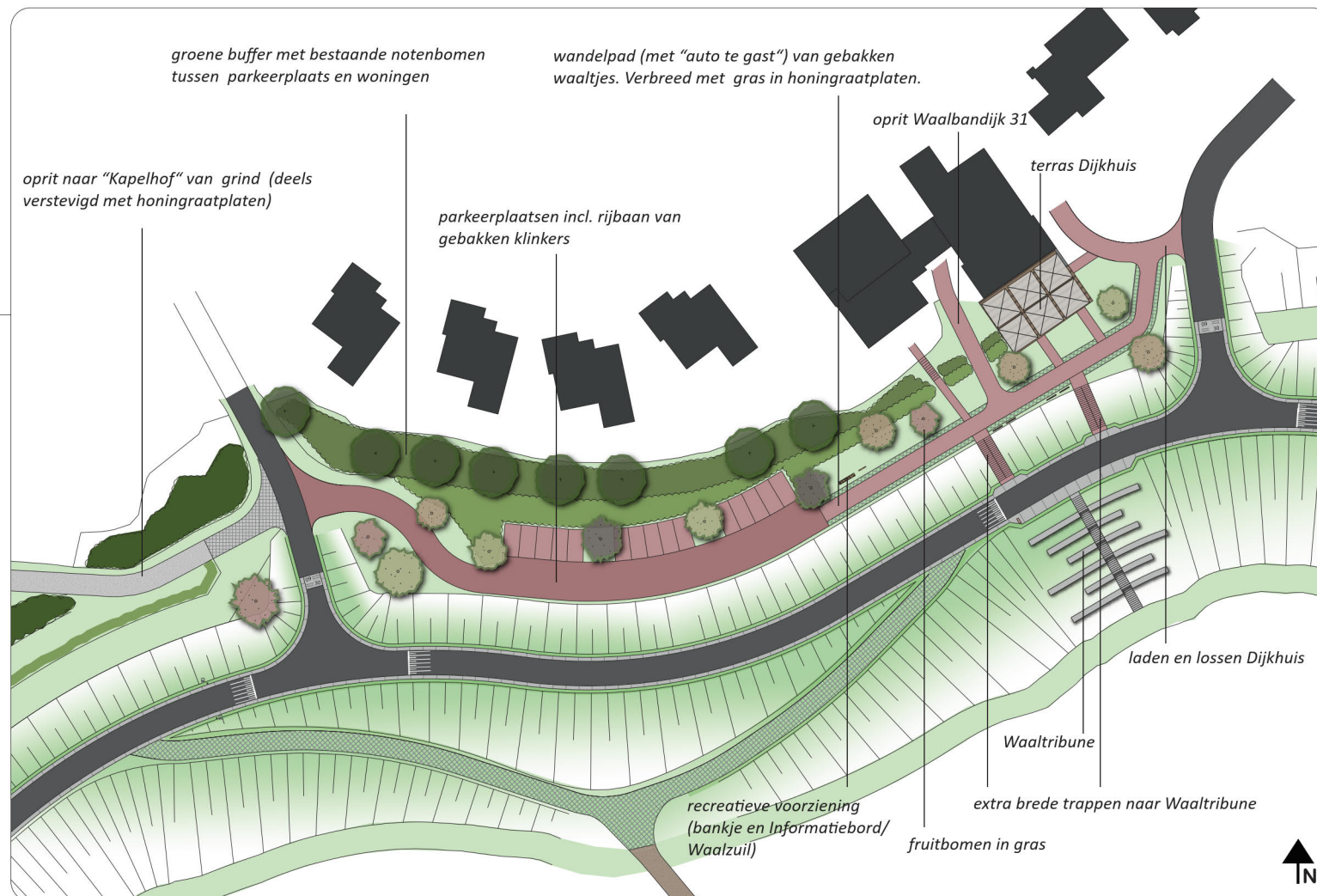


Profiel TG063+70, Buitendijks de vleugelstoep, binnendijks parkeren in een parkachtige zone en een groene buffer naar de woningen, schaal 1: 500



Landschapsplan, schaal 1: 2.000





Detail dorpsgezicht Ophemert met Waaltribunes en binnendijkse inrichting, schaal 1:1000



Landschapsplan, schaal 1: 2.000

0 10 20 30 40 50m

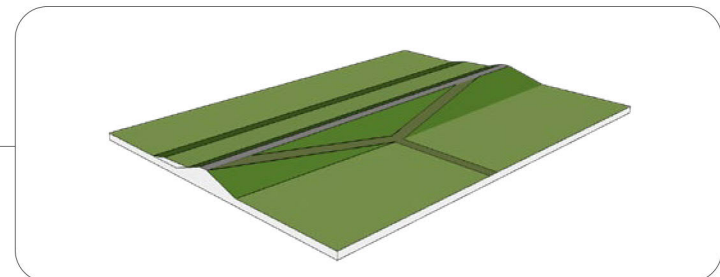
Om een sterke verbinding te maken tussen het dorp en de uiterwaarden, en een uitzicht naar de rivier te faciliteren, wordt het buitentalud bij het Dijkhuis ingericht als Waaltribune volgens het principe van de Gastvrije Waaldijk. Het zal samen met de herinrichting van de binnenberm tussen de Molenstraat en de Kapelstraat dienen als recreatieve hotspot voor bewoners van Ophemert (wandel-ommetjes) en passanten (fietsers, wandelaars en auto/motor) op de dijk. De verbinding tussen de binnenberm en de Waaltribune wordt gemaakt met twee dubbele (2 meter breed) dijktrappen van gebakken materiaal. De Waaltribune wordt voorzien van een Waalzuil.

De dijk wordt hoger en de as van de dijk verschuift buitenwaarts. Om de bochtige dijk te behouden is het ongewenst de dijk nog verder naar buiten te leggen. De stoep van de Kapelstraat wordt met huidige helling van 10% doorgetrokken naar de kruin van de dijk. Op de aansluiting van de stoep met de weg op de dijk wordt een plateau aangebracht om het verkeer te remmen. De oostelijke oprit van Waalbandijk 27 wordt op de huidige maaiveldhoogte van de huidige T-splitsing aangesloten op de Kapelstraat. Dit geldt tevens voor de rijbaan van de nieuwe parkeerplaatsen op de binnenberm.

De buitendijkse vleugelstoep wordt verbeterd doordat de doorgaande weg op de kruin van de dijk komt te liggen. Hierdoor hoeft vrachtverkeer niet meer de dijk "over te steken". De helling van de vleugelstoep wordt 8%. De stoep wordt uitgevoerd in grasbetonsteen.



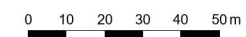
Detail rust- en uitzichtpunt met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500



De vleugelstoep heeft zo min mogelijke impact op de hoofdvorm van de dijk



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



De bochten in het verloop van de dijk zijn kenmerkend en maken de waterstaatsgeschiedenis afleesbaar. Het zijn relictten van teruglegging van de dijk en afsnijdingen van de dorpsrand. Ze herinneren aan het eeuwige gevecht van het dorp met het hoogwater. Het verschoven tracé van de dijk neemt het kenmerkende verloop als uitgangspunt en accentueert deze.

Rijksmonument de Kapelhof (Waalbandijk 27) sluit met zijn formele tuin aan op de maaiveldhoogte van de huidige rijbaan. Op deze maaiveldhoogte staan, op de overgang openbaar-privé, voor de omgeving beeldbepalende hagen en bomen. Twee van de bomen zijn monumentaal: een rode beuk en een oosterse plataan. Om de beeldbepalende en waardevolle tuin van het rijksmonument te bewaren en goed aan te laten sluiten op de dijk blijft de binnenberm hier op de huidige maaiveldhoogte liggen. In overleg met de bewoners wordt de tuin van het rijksmonument doorgetrokken op de binnenberm.



Profiel TG064+60 Buitendijks de uiterwaarde en beheerstrook, binnendijks de Kapelhof met tuin op de binnenberm op huidig maaiveld, schaal 1: 500

De oostelijke erf- en perceelstoerit naar Waalbandijk 27 wordt teruggebracht en loopt hellingloos over de binnenberm naar de Kapelstraat. De toerit wordt, conform de huidige materialisering, uitgevoerd in grind. De oprit wordt deels met kunststof honingraadplaten verstevigd, zodat de oprit de belasting van beheervoertuigen aan kan.

De zuidelijke erf- en perceelstoerit naar Waalbandijk 27 wordt teruggebracht en loopt haaks over de binnenberm en schuin omhoog in het binnentalud van de dijk. De toerit wordt, conform de huidige materialisering, uitgevoerd in grind. Op de berm wordt de oprit deels met kunststof honingraadplaten verstevigd, zodat de oprit de belasting van beheervoertuigen aan kan. Het deel dat door het talud van de dijk omhoog loopt bestaat uit asfalt afgestrooid met grind, zoals toegepast in de rest van de oprit.



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



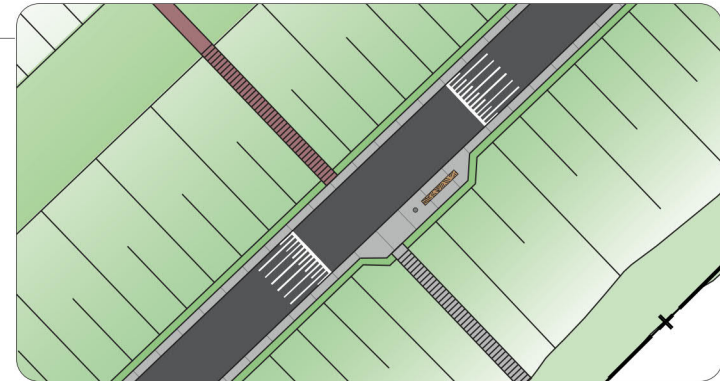
Landschapsplan - deeltuitwerking 3

De binnendijkse dijktrap naar de Blankenburgsestraat wordt teruggebracht. Buitendijks wordt een nieuwe dijktrap aangelegd om de verbinding tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden te vergroten. De dijktrap wordt voorzien van een bankje en een verbreding van de Waalband (1.8m). De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldijk.

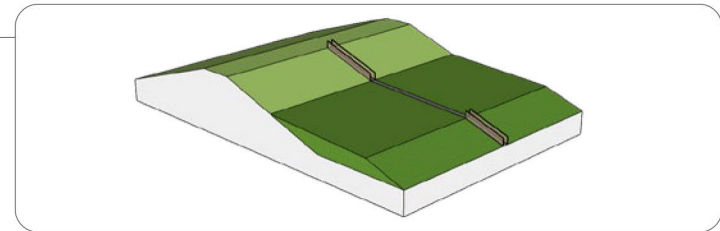
De erf- en perceelstoeritten naar Waalbandijk 19 en 19a worden teruggebracht en lopen door hun huidige ligging schuin over de binnenberm en schuin omhoog in het binnentalud van de dijk. De toeritten worden, conform de huidige materialisering, uitgevoerd in grijze betonstraatsteen.

Terugbrengen dijktrappen.

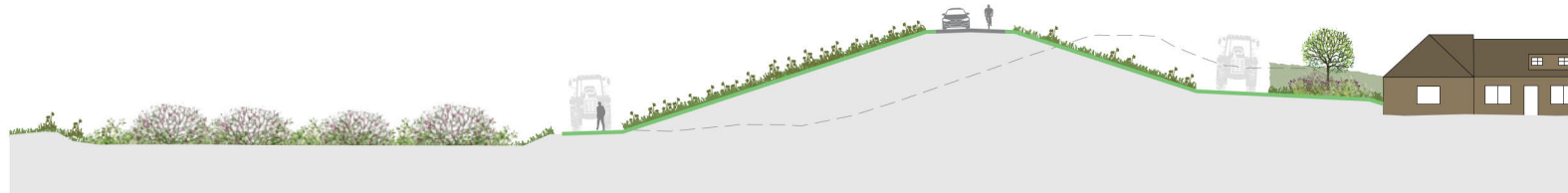
De bochten in het verloop van de dijk zijn kenmerkend en maken de waterstaatsgeschiedenis afleesbaar. Het zijn relictten van teruglegging van de dijk en afsnijdingen van de dorpsrand. Ze herinneren aan het eeuwige gevecht van het dorp met het hoogwater. Het verschoven tracé van de dijk neemt het kenmerkende verloop als uitgangspunt en accentueert deze.



Principedetail rust- en uitzichtpunt met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500



Binnendijkse dijktrap op binnenberm

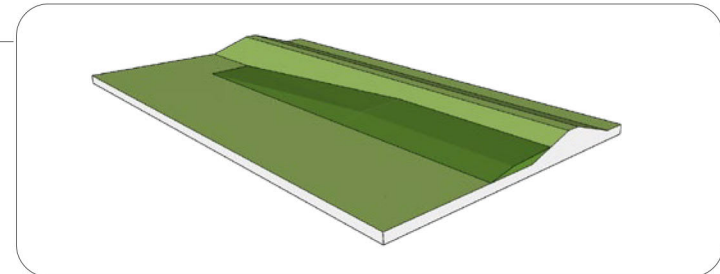


Profiel TG066+20 Buitendijks een afgetiggele laagte met ruigte, binnendijks lopen de tuinen door op binnenberm, de binnenberm sluit op gelijke hoogte als in de huidige situatie aan op woning Waalbandijk 19(a), schaal 1:500



Landschapsplan Ophemert

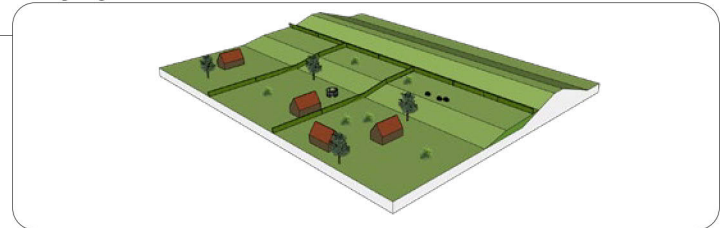
De binnenberm bij Waalbandijk 27 ligt op de huidige maaiveldhoogte. De binnenberm ten westen hiervan komt ongeveer 1.5 meter lager te liggen. Dit hoogteverschil wordt in een talud van 1:20 opgevangen tussen de dijktrap naar Blankenburgsestraat en de oprit van Waalbandijk 19a.



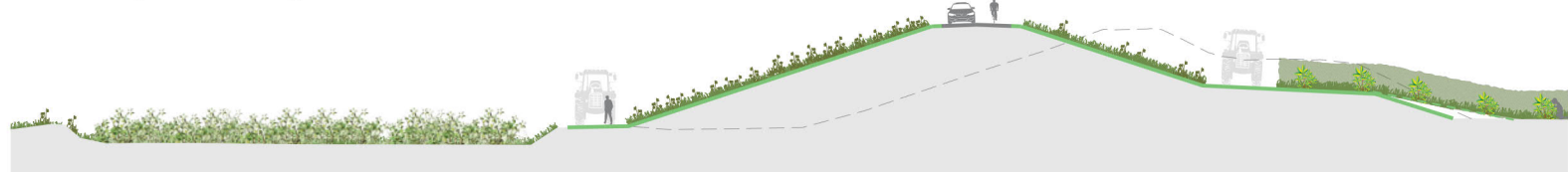
Hoogte maaiveld binnenberm loopt langzaam af voor een vloeiende overgang

De dijk wordt vanaf de erfgronden naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en bewoningscluster verstevigd wordt. Als aanpalende eigenaren en gebruikers hun tuinen door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken in hun tuin, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De tuinen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen aan het afmaken en aanhalen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.



Profiel TG066+90 Buitendijks een afgetiggelde laagte met ruigte, binnendijks lopen de tuinen door op binnenberm, schaal 1:500



Landschapsplan, schaal 1: 2.000

0 10 20 30 40 50m

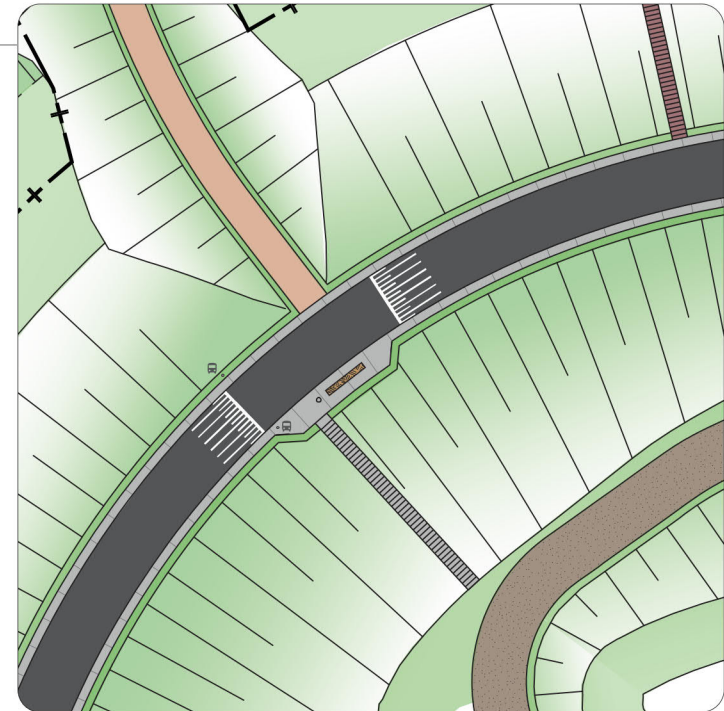
De dijk wordt hoger en de as verschuift buitenwaarts. De stoep van de Dijkstraat wordt met een flauwere helling van 13% doorgetrokken naar de kruin van de dijk. De stoep wordt teruggebracht in gebakken klinkers. Om de impact op het ruimtegebruik te beperken wordt de helling niet aangepast aan de norm voor fietsers. Buitendijks wordt een nieuwe dijktrap aangelegd om de verbinding tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden te vergroten. De dijktrap wordt voorzien van een bankje en een verbreding van de Waalband (1.8m), volgens de inrichtingsprincipes van Gastvrije Waaldijk. De afgetiggeelde laagtes worden zo ingericht dat het areaal bos wordt verminderd en het uitzicht richting de Waal wordt verbeterd. De markering van de bushalte wordt geplaatst op de verbrede Waalband.

Met het naar buiten plaatsen van de dijk worden de afgetiggeelde laagtes (dijkputten) geraakt. De afgetiggeelde laagtes zijn een waardevol cultuurhistorisch element in het landschap, met natuurwaarde. Het areaal laagtes, vegetaties en het aantal bomen dat verloren gaat wordt in overleg met de grondeigenaars ten westen van het huidige gebied gecompenseerd.

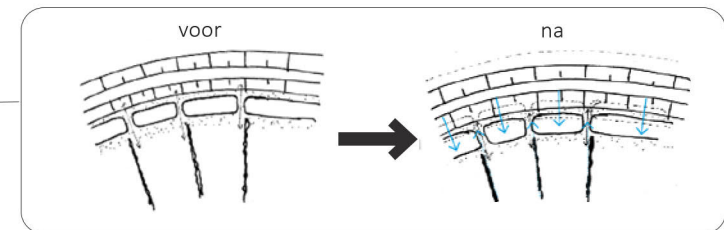
Met de compensatie worden de huidige landschappelijke structuren en vormgeving teruggebracht: bakken met verschillende maaiveldhoogtes, rabatten, steilranden en een hoofdverkaveling verwijzend naar de binnendijkse kavelstructuur of haaks op de dijk. De maaiveldhoogtes worden aangelegd volgens de gewenste KRW-ecotypen.

Om de laagtes kwalitatief te verbeteren voor Kaderrichtlijn Water wordt het areaal bomen verkleind en het areaal ruigtevegetatie vergroot. Het te kappen aantal bomen wordt gecompenseerd door ze in hogere dichtheid te herplanten in de nieuw aan te leggen laagtes.

De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.



Detail rust- en uitzichtpunt met toegang tot uiterwaard, schaal 1:500



Afgetiggeelde laagtes voor en na de dijkverlegging

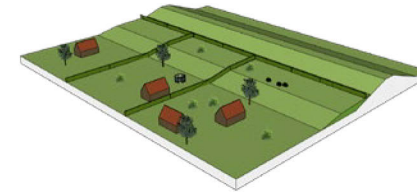


Landschapsplan, schaal 1: 2.000

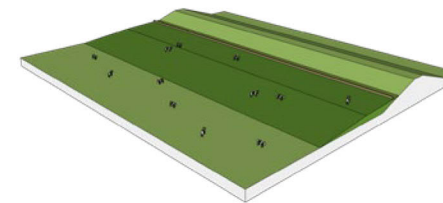


Landschapsplan - deeltuitwerking 4

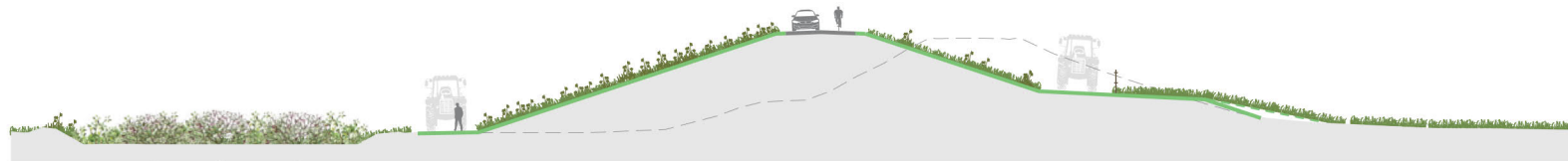
De dijk wordt vanaf de erfgrenzen naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en omgeving verstevigd wordt. Als aanpalende agrariërs en bewoners hun grondgebruik (tuin of weidegrond) door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken op hun grond, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De aansluitingen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt. Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloemen kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit) bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen aan het afmaken en aanhelen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.

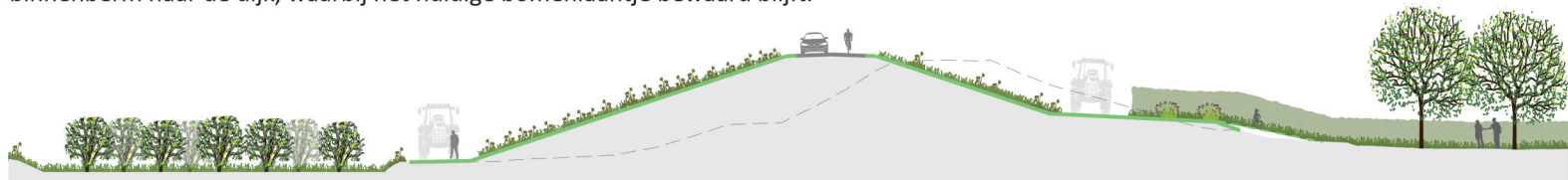


Weidegrond aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.



Profiel TG068+50 Buitendijks een afgetiggelde laagte met ruigte, binnendijks lopen de weidegronden door op berm, schaal 1:500

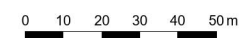
Rijksmonument Boerderij "Abtdij" (Akkersestraat 17) wordt niet geraakt door de dijkversterking. De oprit wordt in asfalt verlengd over de binnenberm naar de dijk, waarbij het huidige bomenlaantje bewaard blijft.



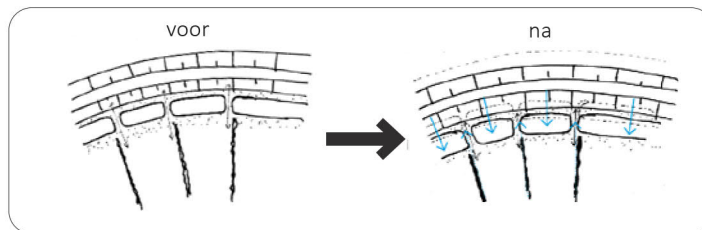
Profiel TG070+20 Buitendijks een afgetiggelde laagte met grienden (knotwilgen), binnendijks loopt de tuin van boerderij "Abtdij" door op berm, schaal 1:500



Landschapsplan, schaal 1: 2.000



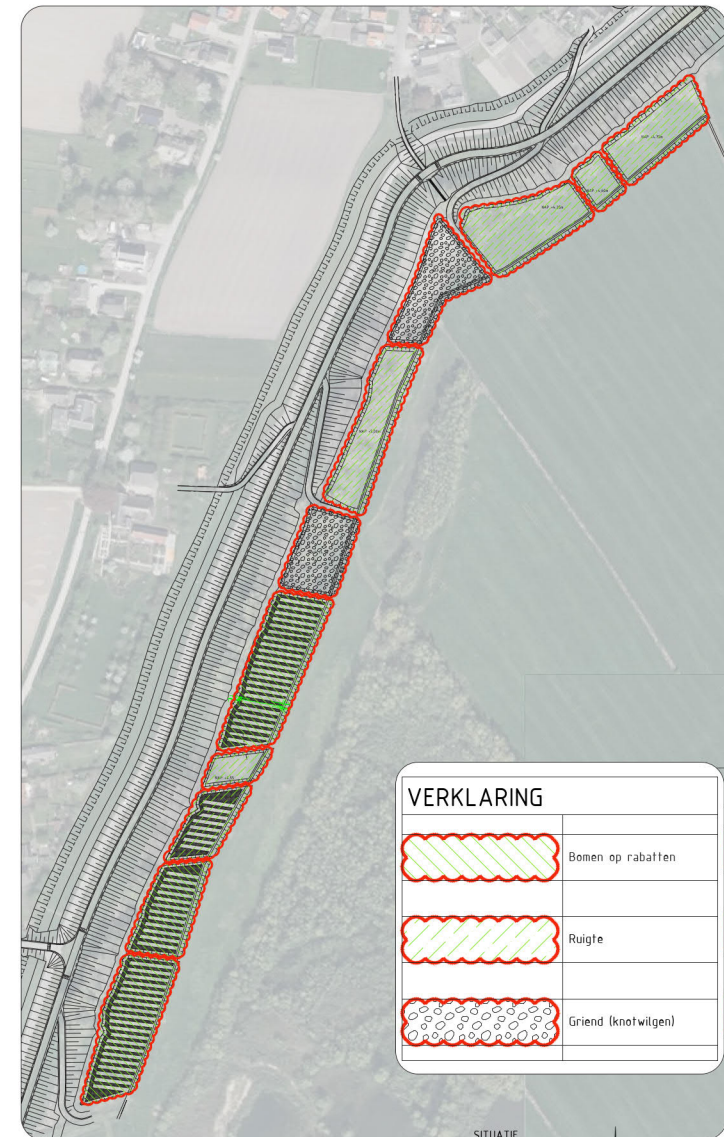
Met het naar buiten plaatsen van de dijk worden de afgetiggelde laagtes (dijkputten) geraakt. De afgetiggelde laagtes zijn een waardevol cultuurhistorisch element in het landschap, met natuurwaarde. Het areaal laagtes, vegetaties en het aantal bomen dat verloren gaat wordt in overleg met de grondeigenaars ten westen van het huidige gebied gecompenseerd.



Afgetiggelde laagtes voor en na de dijkverlegging

Met de compensatie worden de huidige landschappelijke structuren en vormgeving teruggebracht: bakken met verschillende maaiveldhoogtes, rabatten, steilranden en een hoofdverkaveling verwijzend naar de binnendijkse kavelstructuur of haaks op de dijk. De maaiveldhoogtes worden aangelegd volgens de gewenste KRW-ecotypen.

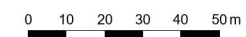
Om de laagtes kwalitatief te verbeteren voor Kaderrichtlijn Water wordt het areaal bomen verkleind en het areaal ruigtevegetatie vergroot. Het te kappen aantal bomen wordt gecompenseerd door ze in hogere dichtheid te herplanten in de nieuw aan te leggen laagtes.



referentieontwerp compensatie afgetiggelde laagte, bron: Compensatie afgetiggelde laagtes-begroeiing, tekeningnummer 363913_T001-C1-2-2 (Sweco, 09-07-2020)



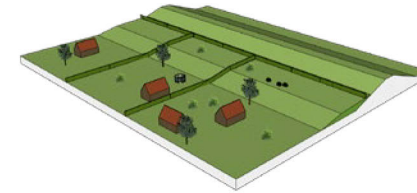
Landschapsplan, schaal 1: 2.000



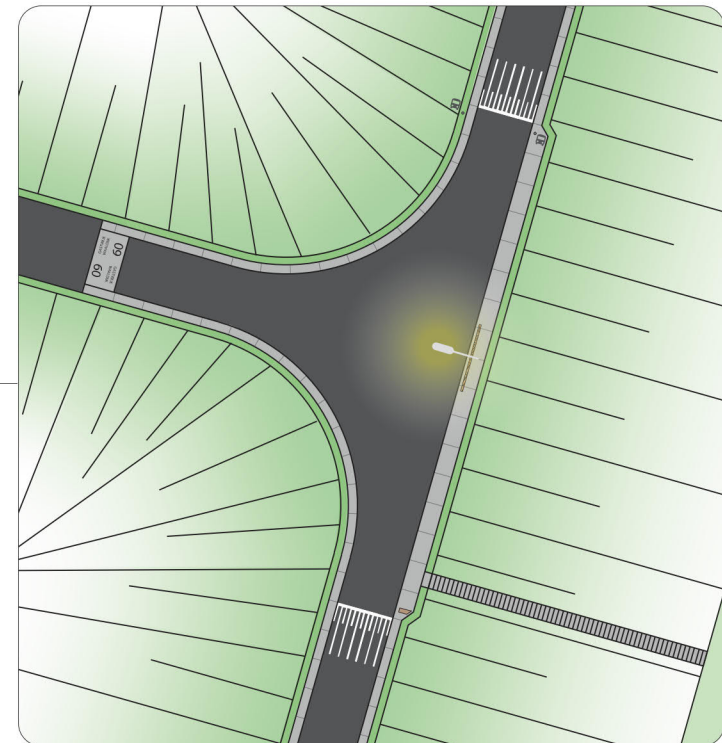
Landschapsplan - deeltuitwerking 5

De dijk wordt vanaf de erfgronden naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en bewoningscluster verstevigd wordt. Als aanpalende eigenaren en gebruikers hun tuinen door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken in hun tuin, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De tuinen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt. Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen aan het afmaken en aanhalen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.

De dijk wordt hoger en de as verschuift buitenwaarts. De stoep van de Uilenburgsestraat wordt verflauwd naar 13%. De dijk wordt niet verder naar buiten gelegd om de stoep te verflauwen, zodat het verloop van de dijk en de getichelde laagtes niet nog verder worden aangetast. Op de aansluiting van de stoep met de weg op de dijk wordt een plateau aangebracht om het verkeer te remmen. Buitendijks wordt een nieuwe dijktrap aangelegd om de verbinding tussen het dorp Ophemert en de uiterwaarden te vergroten. De stoep wordt voorzien van een verbreding van de Waalband (1.2m) met daarop een Waalstop en markering van de bushalte. De inrichting vindt plaats volgens de principes van Gastvrije Waaldiijk.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.

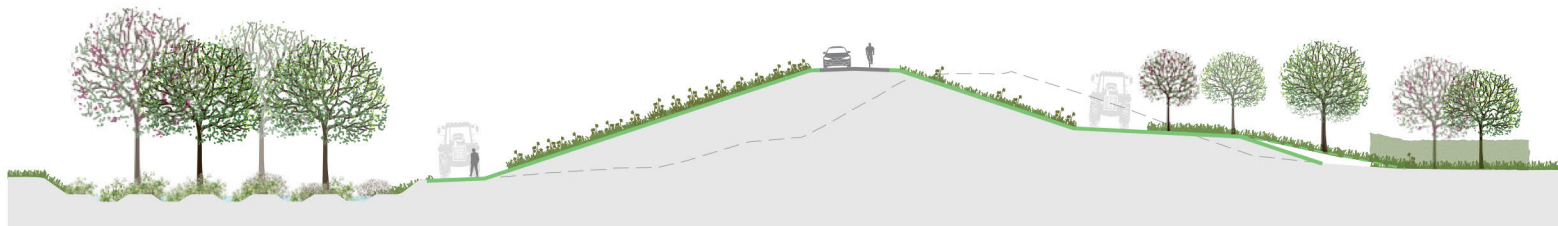


Principedetail stoep Uilenburgsestraat met bushalte en toegang tot uiterwaard, schaal 1:500



Landschapsplan, schaal 1: 2.000





Profiel TG071 Buitendijks een afgetiggelde laagte met bos, binnendijks loopt de tuin van boerderij "Abtdij" door op binnenberm, schaal 1:500

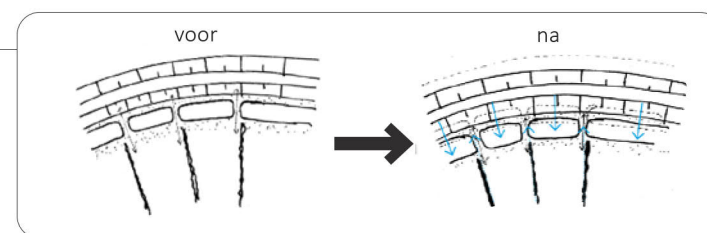
Met het naar buiten plaatsen van de dijk worden de afgetiggelde laagtes (dijkputten) geraakt. De afgetiggelde laagtes zijn een waardevol cultuurhistorisch element in het landschap, met natuurwaarde. Het areaal laagtes, vegetaties en het aantal bomen dat verloren gaat wordt in overleg met de grondeigenaars ten westen van het huidige gebied gecompenseerd.

Met de compensatie worden de huidige landschappelijke structuren en vormgeving teruggebracht: bakken met verschillende maaiveldhoogtes, rabatten, steilranden en een hoofdverkaveling verwijzend naar de binnendijkse kavelstructuur of haaks op de dijk. De maaiveldhoogtes worden aangelegd volgens de gewenste KRW-ecotypen.

Om de laagtes kwalitatief te verbeteren voor Kaderrichtlijn Water wordt het areaal bomen verkleind en het areaal ruigtevegetatie vergroot. Het te kappen aantal bomen wordt gecompenseerd door ze in hogere dichtheid te herplanten in de nieuw aan te leggen laagtes.

Terugbrengen dijktrap.

De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.



Afgetiggelde laagtes voor en na de dijkverlegging



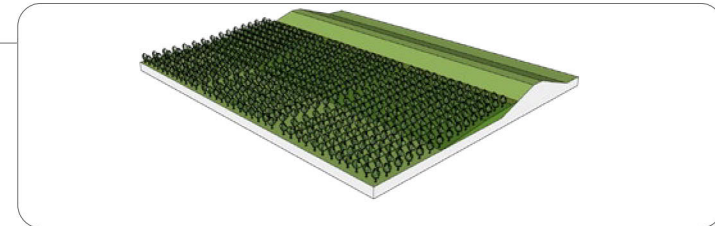
Landschapsplan, schaal 1: 2.000

Landschapsplan - deeluitwerking 6

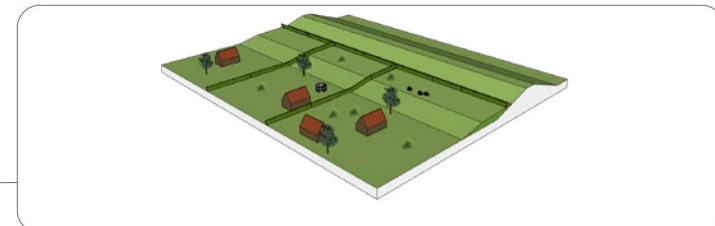
De dijk wordt vanaf de erfgrenzen naar buiten toe opgebouwd. De bestaande dijk wordt afgegraven en de binnenbermen worden met een talud van 1:3 aangelegd. Het Waterschap staat open voor medegebruik op de binnenberm, zodat de ruimtelijke en functionele verbinding tussen dijk en omgeving verstevigd wordt. Als aanpalende agrariërs en bewoners hun grondgebruik (tuin of boomgaard) door willen trekken op de binnenberm, kan het binnenbermtalud 1:5 of flauwer door worden getrokken op hun grond, zodat er een bruikbare, geleidelijke en goed ingepaste aansluiting komt op het maaiveld. De condities voor medegebruik worden op deze manier geoptimaliseerd. De aansluitingen worden in nader overleg met de eigenaren en gebruikers uitgewerkt.

Ten behoeve van de boomgaard wordt dan een leeflaag van 0.5m aangebracht op de binnenberm. De hoogteverschillen tussen de binnenberm met leeflaag en de binnenbermen zonder leeflaag worden in een talud van 1:20 opgevangen in de naastgelegen binnenbermen. Als er geen medegebruik van de binnenberm plaats vindt, dan wordt deze ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland en aangevuld met (hoogstamfruit)bomen, struweel en/of inrichtingselementen die bijdragen aan de biodiversiteit. De inrichting moet bijdragen een het afmaken en aanhelen van de groene dorpsrand van Ophemert aan de dijk. Hierbij dient het aan te sluiten bij de verkavelingsstructuur van de tuinen.

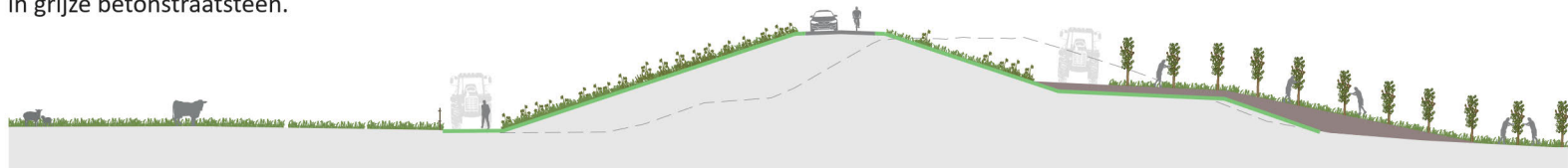
De gezamenlijke erf- en perceelstoerit naar Waalbandijk 1 en 2 wordt teruggebracht en loopt door hun de ligging schuin over de binnenberm en schuin omhoog in het binnentalud van de dijk. De toerit wordt, conform de huidige materialisering, uitgevoerd in grijze betonstraatsteen.



Boomgaard aanbrengen op de binnenberm met flauwe taluds naar maaiveld.



Tuinen aanbrengen op de binnenberm met optioneel flauwe taluds naar maaiveld.



Profiel TG074+50, Buitendijks de uiterwaarden en beheerstrook, binnendijks een beheerstrook en de boomgaard op een binnenberm met leeflaag, schaal 1:500



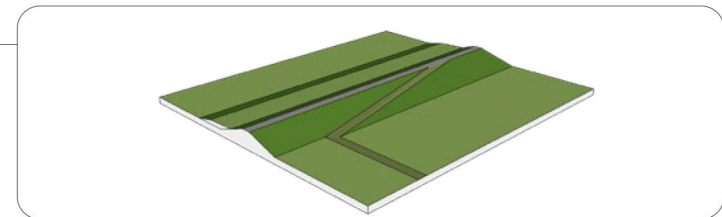
Landschapsplan, schaal 1: 2.000



Landschapsplan - deeluitwerking 7

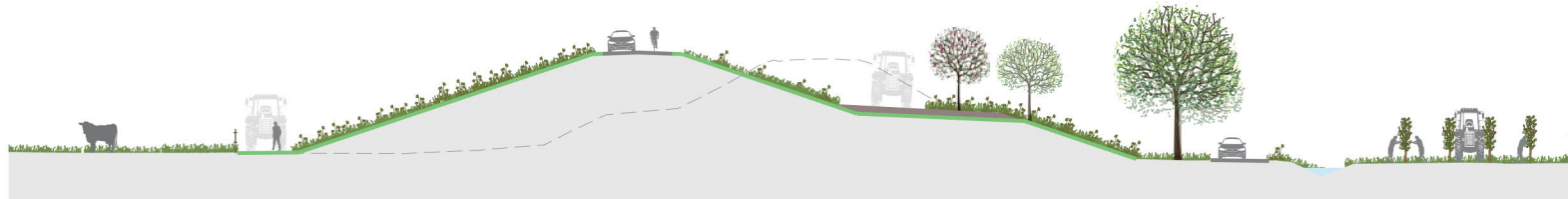
Bij de vleugelstoep van de Benedenweg wordt de dijk buitenwaarts gelegd. De huidige stoep is steil. De aansluiting wordt in de nieuwe situatie weer als vleugelstoep aangelegd waardoor de helling van de stoep kan worden verflauwd naar 10%. Mogelijk is het nodig de Benedenweg te ontlasten van vrachtverkeer van de ondernemer aan de benedenweg 13. In overleg met de ondernemer van de Benedenweg 13, de gemeente, en bewoners zal de noodzaak moeten worden vastgesteld. Na vaststelling wordt met de ondernemer en de gemeente onderzocht hoe de stoep voor aan- en afrijdend vrachtverkeer kan worden verbeterd.

De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.

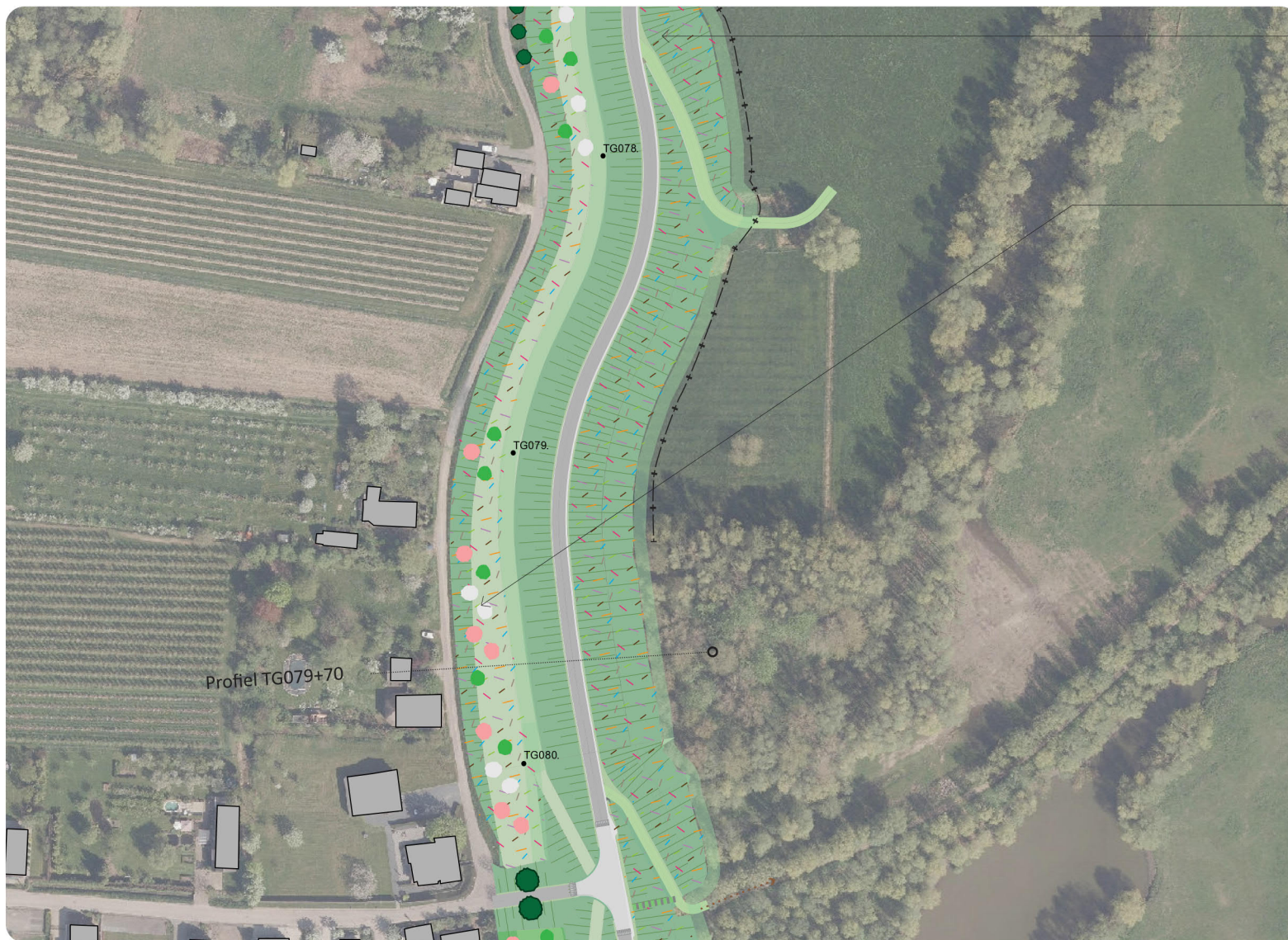


Toeritten hebben zo min mogelijke impact op de hoofdvorm van de dijk

De dijk wordt vanaf de huidige binnenteen naar buiten toe opgewerkt, waarbij de bomenlaan ten oosten van de Benedenweg behouden blijft. Deze bomen staan buiten de teen van de binnenberm. De bestaande dijk wordt deels afgegraven en het talud van de binnenberm wordt in een helling 1:3 aangelegd. Door het aanleggen van een leeflaag kan de binnenberm landschappelijk worden ingepast met bloem- en kruidenrijk grasland en fruitbomen. Om ruimte te besparen wordt de leeflaag alleen aangelegd op de binnenberm (m.u.v. het talud). Op plekken waar de dijk geen leeflaag heeft moeten de bomen kleiner dan 5 meter blijven en/of op minimaal 10 meter afstand van elkaar staan om de dijkveiligheid te waarborgen.



Profiel TG077 Buitendijks de uiterwaarden, binnendijks een berm met landschappelijke inpassing en alleen een leeflaag op het vlakke deel, schaal 1:500



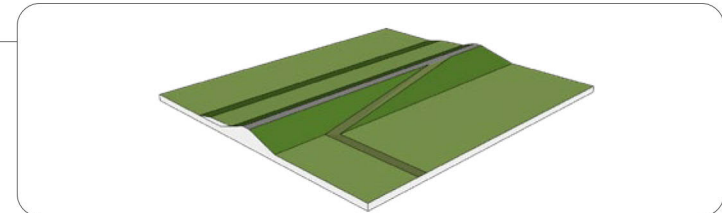
Landschapsplan, schaal 1: 2.000



Landschapsplan - deeltuitwerking 8

De toerit naar de uiterwaarden wordt als vleugelstoep met de stroom mee gelegd, uitgevoerd in gras of grasbetonsteen.

De dijk wordt vanaf de binnenteen naar buiten toe opgewerkt. De bestaande dijk wordt deels afgegraven en het talud van de binnenberm wordt in een helling 1:3 aangelegd. Door het aanleggen van een leeflaag kan de binnenberm landschappelijk worden ingepast met bloem- en kruidenrijk grasland en fruitbomen. Om ruimte te besparen wordt de leeflaag alleen aangelegd op de binnenberm (m.u.v. het talud). Op plekken waar de dijk geen leeflaag heeft moeten de bomen kleiner dan 5 meter blijven en/of op minimaal 10 meter afstand van elkaar staan om de dijkveiligheid te waarborgen.



Toeritten hebben zo min mogelijke impact op de hoofdvorm van de dijk



Profiel TG079+70, Buitendijks een beheerstrook, binnendijks een berm met landschappelijke inpassing en alleen een leeflaag op het vlakke deel, schaal 1:500

Colofon

<i>Titel:</i>	Landschapsplan Ophemert
<i>Subtitel:</i>	Vergunningenontwerp Dijkversterking Tiel - Waardenburg
<i>Projectnummer WSRL:</i>	100481
<i>Projectnummer Sweco:</i>	363913
<i>Referentienummer:</i>	SWNL0264597
<i>Revisie:</i>	D 1.1
<i>Datum:</i>	7 augustus 2020
<i>Auteur(s):</i>	Andrea Hulsebosch, Remco van Eijndhoven, Durk de Vries, Nick Vermeulen en Stefan Vermeulen

Gecontroleerd door: Ruud Raaijmakers

Paraaf gecontroleerd:



Goedgekeurd door: Henk Havinga

Paraaf goedgekeurd:

